מתיקות

נשמת התורה

שנה ג'

מאמר חסידות בדרך תורת מרן רבינו הקדוש בעל הסולם זי"ע

פרשת תזריע - החודש ה'תשע"ט

בענין חודש ניסן, הקשר של עם ישראל עם השי"ת על בסיס האמונה וחיבור בין השמש לירח

ישראל מונין ללבנה שענינו הכרת השי"ת דרך פעולותיו

'החודש הזה לכם ראש חדשים ראשון הוא לכם לחדשי השנה', חז"ל אומרים שמשה רבינו נתקשה בענין חידוש הלבנה עד שהראה לו השי"ת את הלבנה בחידושה ואמר לו: כזה ראה וקדש, להבין ענין זה וכן ענין מה שאמרו חז"ל שראש חודש ניסן ראש השנה למלכי ישראל. והענין הוא כי ישראל מונין ללבנה ואומות העולם מונים לשמש, שזה מורה על ההבדל המהותי ביותר בין ישראל לעכו"ם. כמו שמסביר זאת רבינו ב'פרי חכם' על התורה. כי השמש רומזת על עצם האור שהשי"ת משפיע והירח, המקבל מן השמש, מורה על השי"ת, אורו יתברך, דרך פעולותיו שפועל בעולם, שהם הנהגותיו, שזה סוד תורה ומצוות שהשי"ת מתגלה לנביאים דרכם, כמו שכתוב בשיר היחוד 'ממעשיך היכרנוך'. והגויים בשורש נפשם תאבים תמיד לאחוז ולהשיג את עצם האור. והיינו שלא מעונינים להכיר את השם יתברך דרך פעולותיו, שהם המצוות והשמות הקדושים. וזה נקרא שנאחזים בשמש בלבד בלי הירח, כי הירח מורה על התלבשות האור בהנהגותיו יתברך, שאנו מכירים אותו ית' דרך הנהגות שלו, ומאמינים בו גם כשנראה שח"ו פועל רעות. שעל זה מורה ענין התמעטות הלבנה והתחדשותה, שהוא רומז על ההנהגות שהשי"ת מתגלה בעולם, לפעמים בריבוי אור ולפעמים במיעוט. וע"כ כשהשמש לוקה סימן רע לעובדיו, שהם אומות העולם. וכשהלבנה לוקה סימן רע לישראל כי הם מונים לה. וראש חודש ניסן, בו מתחיל ענין דביקות עם ישראל בהשי"ת ע"י סוד הלבנה כנ"ל, שהוא האופן של הקשר של ישראל להשי"ת דרך הנהגתיו ית', ולא ע"י הרצון לתפוס בעצם האור, כדרך הפילוסופים שאוהבים תמיד לדבר בעצמותו ית', אלא בדיוק ההפך, רק לעסוק בהארות המתפשטים ממנו ומתלבשים בכלים של הספירות ומשתלשלים לעיניני תורה ומצוות בעולם הזה, שזה ענין חכמת הקבלה, שהוא הבנת השגחתו ית' דרך פעולותיו, עם אמונה גדולה, וחודש ניסן הוא חודש של גאולה. וכל ענין גאולה ענינו הופעת אור החכמה העלין המסלק כל המזיקים והמעיקים, וזה נעשה דווקא ע"י הדביקות של עם ישראל בלבנה, שהוא ענין האמונה.

עם ישראל והשכינה הם בחינת השורש עם ענפיו ותכונותיהם שוות

וע"כ ישנו קשר בין הניסים והגאולה השורשית לכל הגאולות שהתרחשו בחודש ניסן, לבין ענין זה, שניסן הוא ראש החודשים, היינו בו מתחילה דביקותם של ישראל בהתחדשות הלבנה. וזהו הרמז של 'כם ר'אש ח'דשים, שהוא ר"ת רח"ל. וידוע שהשכינה הקדושה, שהיא כללות ישראל, נקראת בשם רחל, והיא כנגד ספירת המלכות וכנגד הלבנה. כי ענין השכינה הקדושה באופן כללי, וכן נקודת השכינה שיש בלב כל אחד מבניה, שהם עם ישראל, הוא הרצון הפנימי הטהור, שהוא הרצון החזק יותר מכל הרצונות האחרים, לעשות רצון הבורא ית' ולהתדמות אליו בתכונותיו, בבחי' 'מה הוא רחום אף אתה רחום ומה הוא חנון אף אתה חנון', שזהו העומק של הענין, שעם ישראל מכיר את השי"ת דרך הנהגותיו, שביאורו הוא שהגוי רואה שהשי"ת רק נותן וע"כ הוא אומר שאם נותנים לך תקח, והרי הוא תאב ושואב האורות לעצמו. אבל השכינה הק' ועם ישראל, שהם ענפיה, הם רואים שהשי"ת נותן, וזה מעורר אצלם רצון לדבוק בהנהגות של השי"ת ג"כ, דהיינו כמו שהוא נותן כך גם הם יתנו ויעניקו לו, ובזה הם מחזירים את האור חזרה לשורשם. ודווקא זה גורם שהקשר שלהם עם האור נעשה נצחי ומתרבה עד אין שיעור. כי הגוי שתאב לקבל רק לעצמו ואינו דבק בהנהגותיו ית', שהם התכונות של להשפיע, ונאחז באור עצמו, הנה כשמקבל האור תכף נעשה שבע עד להקאה, בדומה לאדם שאכל סעודה ומילא את בטנו ואינו יכול יותר לאכול. משא"כ ישראל, שדברים במידותיו ית', שהם הרצון להשפיע, הנה כשהשי"ת משפיע להם אור מיד מחזירים אותו

יש לי מושג

אתנן ומחיר כלב

הרוצה להתדבק בו ית' ודאי שצריך להפקיד כל החמודות והקנינים הנמצאים בעולם הזה המדומות, כמו שכתוב "בכל נפשך".

אמנם צריך שיכיר בשפלותם שהם כאין ולא כלום, ומבזים את הקונה אותם עד לתכלית-כי אז יוכל לאהוב אותו יתברך על מנת שלא לקבל פרס.

מה שאין כן כל עוד שלא ביטל קנינים האלו כאין וכאפס, אלא עם כל זה מוכן לפרוש את עצמו מהנאתם ואהבתם כדי לקיים ולהשיג אהבת ה'-הוא לא יעבדהו בשום אופן כראוי, דהיינו על מנת שלא לקבל פרס, משום שבהכרח מחוייב לצפות מהשי"ת דבר מה שיתן לו חלף תענוגי עולם הזה שנפרש מהם, ואם לא יתן לו השי"ת כלום, קרוב מאוד שיהי' תוהא על הראשונות, כי יאמר בלבבו, אני הפקרתי תענוגי עולם הזה, אשר שום אדם אין בכוחו לעשות זה, והשי"ת לא יזכרהו בעד כל זה לטובה מאומה יתר על שאר הבריות.

ועל כן עובד כזה המצפה להשי"ת שיתן לו דבר מה חלף הפקירו קניני עולם הזה, מכונה "אתנן זונה ומחיר כלב", והבן, כי לא ראוי כלל לקרבו לקדושה, כי בזוי הוא. כי לא די שאינו משבח להשי"ת גלל הצילו ממקום הטנופת, אלא עוד ירצה להוכיח כי הטנופת הזה דבר שבערך הוא, ותובע פיצויים על הפסדם.

(קונטרס מורה אמצעי)

לשורשו חזרה ונעשים משפיעים כהבורא, וזה גורם שהבורא משפיע להם אור גדול יותר.

ענין הנאמנות של עם ישראל הוא ההתרחקות מעבודה זרה שהוא המשכת האור לעצמו

וענין זה הולך ומתרבה, כמו שני אוהבים שאהבתם הולכת וגדלה. וע"כ יש לומר שבכל יום ויום מתגדלת ומתרבה אהבת השי"ת לישראל ואהבת ישראל להשי"ת. וענין זה התחיל בגאולת מצרים, שאז דבקו ישראל במדת הירח להחזיר האור לשורשו ע"י הדביקות במידותיו ית', וע"כ בניסן עתידים גם כן להגאל. כי ענין הגאולה העתידה הוא שכל עמי הארץ יראו את הנאמנות הפנימית של השכינה הק' וישראל להדבק במידותיו ית', להחזיר האור לשורש, שדבר זה נעשה תמיד בכל יום ויום, וגם בזמנים שזה לא היה נראה כלפי חוץ. אבל בפנימיות נפשות ישראל בעולמות העליונים, ענין זה נעשה כל רגע ורגע, כך שאפשר לומר שישנה גאולה ארוכה שהתחילה בניסן, שזה ענין שעם ישראל זכו להתדבק בשמות הקדושים, וזה נמשך עד שענין זה יתגלה, שזה גילוי שמו של משיח. ושורש ענין עבודה זרה הוא הרצון להתדבק רק באור והתענוג שהשי"ת נותן ולא בהנהגות של השי"ת. וע"כ יחד עם הציווי של 'החודש הזה לכם ראש חדשים' נצטווה משה רבינו לומר לישראל "משכו וקחו לכם צאן". ודרשו חז"ל 'משכו ידיכם מעבודה זרה', כי עתה שנתדבקו בסוד הלבנה א"כ מקבלים אור השמש דרכה ולא אור השמש בלבדו, כדרך עובדי עבודה זרה. ובזה מובן שכל מצוות 'לא תעשה' שישנה בתורה מושרשים באיסור לעבוד עבודה זרה. שזהו מה שאמר השי"ת 'לא יהיה לך אלהים אחרים על פני'. וכל מצוות 'עשה' שבתורה מושרשים במצוות האמונה במה שהשי"ת אמר 'אנכי ה' אלקיך אשר הוצאתיך מארץ מצרים מבית עבדים'. וכנ"ל שענין עבודה זרה הוא פגם של בחי' השמש שרומז על האור, וע"כ ימות החמה הם שס"ה, כנגד שס"ה מצוות 'לא תעשה'. כי כשהאדם ממשיך אור השמש, שרומז על אור העליון באיסור, שזהו חטא של עבו"ז, הנה פוגם בשס"ה מצוות ל"ת, משא"כ הלבנה רומזת על מצוות האמונה, שהוא שורש מצוות 'עשה' שהם רמ"ח. והרמז הוא ש'רחל' שהיא השכינה הנקראת לבנה, עם עוד י', שרומז על החכמה הנמשכת בה גמטריא רמ"ח. והעבודה זה לחבר את אור השמש לירח ביחד בצורה נכונה שזה בחי' חיבור פסח עם סוכות. כי פסח רומז על הלבנה כנ"ל, שבו ענין 'החודש הזה לכם ראש חדשים', וסוכות רומז על תוקף השמש, שע"כ מבואר במדרש שלעתיד לבא השי"ת נותן לגויים מצוות סוכה ומוציא חמה מנרתיקה, ואז הם בועטים בסוכה ומתגלה שאין להם קשר למצוות סוכה, כי א"א להשיג את השמש של תשרי בלי הלבנה של ניסן, כי בחודש תשרי הלבנה מכוסה כידוע כמו שדרשו חז"ל על הפסוק 'בכסה ליום חגנו' שראש השנה הוא חג שהלבנה מכוסה בו מפחד הקטרוג והחיבור של השמש והירח נעשה בשבועות, שהוא חג הביכורים, חג של הפירות. שידוע שמתיקות הפירות הוא מן השמש, והסימן של השגת האור כנכון הוא כשיש פירות, 'כי אל אחר אסתריס ולא עביד פרי', והיינו שאצל הסטרא אחרא אין את ענין הפירות . וע"כ בחג השבועות, שמחבר את פסח וסוכות, מתגלה הפירות שיצאו מחיבור השמש והירח, שהוא השגת האור בדרך הדביקות במידותיו יתברך.

י"א יום המפרידים בין השמש לירח הם ענין הקליפות שעלינו לתקנם

וידוע שימות החמה הם שס"ה וימות הלבנה הם שנ"ד, וישנם י"א ימים הבדל. וכל 'סוד העיבור' המובא בחז"ל הוא לדעת איך לחבר את ימות החמה עם ימות הלבנה, שסוד זה נמסר לחכמי ישראל. ואפשר לרמז שי"א יום אלו, שמפרידים בין השמש לירח, הם רומזים על הקליפות שמספרם הוא י"א כנודע , כי הקדושה סודה עשר שהוא מספר של שלמות , והקליפה ענינה היתור שהוא י"א, וסוד העיבור הוא להעלות י"א יום אלו לקדושה ע"י הדביקות במידותיו ית', וע"ז הלבנה שהיא השכינה יכולה להתחבר עם השמש. כי י"א יום אלו הם סוד המלכים שנשברו בשבירת הכלים, שעלינו מוטל לתקנם. ובסבתם הלבנה, שהיא השכינה, מתמעטת ומתגדלת לפי עד כמה שאנו, ע"י מעשינו, מבררים את המלכים הללו, וככל שי"א יום אלו מתחברים לקדושה כך יכול אור השמש להאיר בלבנה.

חודש ניסן כולל את כל תיקוני השכינה הנעשים בשאר המועדים

ובחודש ניסן, שרומז על תחילת הדביקות בלבנה, שאנו מחזירים את הכל לשורש, הנה הוא בחינת 'בכח' שכולל כל מה שעתיד להתגלות בפועל אח"כ, ע"כ חודש ניסן כולל בתוכו כל הגילויים העתידים להתגלות שזה ענין שחודש ניסן הוא סוד ראש המדריגה, בחי' נשיקין (שגורם לירידת המסך למקומו לצורך הזיווג) וענין הנשיקין כולל בתוכו בבחי' בכח את כל ההולדה הבאה אחמ"כ, שבזה מובן מה שמאיר בחודש ניסן גדלות כזו ואחמ"כ מסתלקת כמו שמובא בשער הכוונות על פסח. כי הגדלות האירה בבחי' 'בכח' וכל מה שיש בראש המדריגה, בבחי' בכח, עתיד להתגלות אחמ"כ בפועל ממש בחג הסוכות ובשבועות שהם בחי' חיבוק וזיווג. ועיקר נקודת חודש ניסן הוא האמונה והדביקות ויצירת הקשר עם השי"ת על יסוד האמונה שזה סוד הלבנה. שבת שלום לכולם.

בוודאי גם אתה מעונין לקיים מנהג ישראל הנפסק בשולחן ערוך שיש לתת "קמחא דפסחא" לעניים בערב חג הפסח. ובמשנה ברורה כתב: "ושיעור הנתינה צריך כל אחד לפי ממונו ואלה המשתמטים עצמם מלתן קמח עניים יש עוון בידם והנה ידוע שעיני העניים נשואות לזה..."

ניתן להעביר מעות "קמחא דפסחא" לתלמידי חכמים העמלים בתורת בעל הסולם זיע"א ע"י ר' דניאל שוסטר

בפלאפון: 0527691449 או ישירות **לחשבון הבנק:** בנק לאומי, סניף 911, חשבון 3923769.

בברכת פסח כשר ושמח לכולם

לע"נ ר' בנימין בן ר' שלמה נלב"ע י"ב מרחשון ה'תשע"ז תנצב"ה. לע"נ איתי בן חיים הי"ד.

לקבלת העלון שלחו בקשה למייל d052769144@gmail.com